

Förklaring

Till ÖP-modellen finns en excellfil (teknisk-struktur-op-modell-2-1.xlsx) där information om samtliga attributfält i databasen finns presenterad. För varje kolumn i excelen fanns det en beskrivning av vad som anses viktigt att redovisa för varje objekt i kartan. Detta dokument redovisar den informationen som ett samlat dokument istället för som anteckningar på varje kolumn i excelen.

Dokumentet är indelat i tre delar som även Excel dokumentet är indelat i: Utvecklingsinriktning, Mark- och vattenanvändning och Riksintressen, LIS och andra värden.

Utvecklingsinriktning	
Aspekt (Dataset)	Aspekten utvecklingsinriktning ska visa viktiga funktioner och funktionella samband. Det handlar alltså inte om en kartläggning av befintlig struktur utan snarare om att lyfta prioriteringar mellan de viktigaste strategiska sambanden som påverkar kommunens långsiktiga utveckling.
Kategori (Geoobjektklass)	Utvecklingsinriktningen kan kategoriseras i följande tre övergripande strukturer: - Bebyggelse - Natur och friluftsliv - Kommunikationer
Underkategori (Typ)	Ett flertal underkategorier kan användas för att beskriva och precisera utvecklingsinriktningen ytterligare.
Geometrityp	Geometritypen anger vilken geometrisk utformning användningen kan ha i plankartan. Geometritypen kan antingen ritas som en polygon (yta), linje eller punkt.
Ställningstagande och konsekvenser	Kommunens/regionens ställningstagande för den valda utvecklingsinriktningen ska alltid anges och skrivas i löpande fritext. Ställningstagandet bör ge tydlig vägledning för eventuella fördjupningar av översiktsplanen, för detaljplanering samt för prövning av bygglov och andra tillståndsärenden som rör mark- och vattenanvändning. Här beskriver kommunen/regionen exempelvis vilka kvaliteter man vill uppnå i ett område. I den mån det går att ange för den valda utvecklingsinriktningen ska det också beskrivas vilka konsekvenser som ställningstagandet kan medföra.
Invändning från länsstyrelsen	I den mån det förekommer i länsstyrelsens granskningsyttrande och kan anges för en enskild utvecklingsinriktning ska det framgå om länsstyrelsen har en avvikande mening från kommunens/regionens ställningstagande. Om länsstyrelsen i sitt granskningsyttrande har

	avvikande mening av mer generell karaktär kan det behandlas i översiktsplanens planbeskrivning.
Avvikelse från regionplan	I den mån det förekommer och kan anges för en enskild utvecklingsinriktning ska det framgå om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen. Om översiktsplanen avviker från regionplanen på ett mer generellt sätt kan det behandlas i översiktsplanens planbeskrivning.
Version	ÖP-modellen kommer att vidareutvecklas och förändras över tid. Det bör anges i vilken version av ÖP-modellen som översiktsplanen är gjord för att kunna följa de juridiska förutsättningar som var gällande när planen upprättades. Versionshantering är även en förberedelse för att planerna ska kunna tillgängliggöras nationellt då detta kräver struktur i form av enhetlig och tolkningsbar information över tid
Enligt Boverkets allmänna råd och föreskrifter	Kolumnen är en förberedelse för eventuella framtida föreskrifter och allmänna råd.
Beteckning	Här kan kommunen själva lägga in beteckningar för att benämna olika geografiska områden. De kan vara geografiska namn, förkortningar eller sifferbeteckningar. Detta blir ett sätt att koppla ihop kartan med tex planbeskrivningen.
Lagrum	Det specifika avsnittet i lagen som respektive Underkategori lyder.
Bestämmelsekod	Varje post i ÖP-modellens katalog har en unik bestämmelsekod. Bestämmelsekoden gör det möjligt för systemutvecklare att göra analys på informationen i kartan, exempelvis söka ut alla områden som är planlagda för Mångfunktionell bebyggelse. Bestämmelsekoden kan också ligga till grund för automatiserad uppföljning av översiktsplaner i förhållande till detaljplaner om kommunen använder sig av ÖP-modellen och planbestämmelsekatalogen.
UUID	Varje underkategori (Typ) har ett unikt UUID (Universally Unique Identifier) så att de ska vara enkelt att söka ut alla områden av en speciell underkategori.
Mark- och vattenanvändning	
Aspekt (Dataset)	Med aspekten mark- och vattenanvändning redovisas grunddragen av den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen.

Kategori (Geoobjektklass)	<p>Varje aspekt innehåller ett antal kategorier som bör användas i planeringen för en kommunomfattande översiktsplan.</p> <p>Användningarna läggs ut som ytor och för varje yta definieras en användning som sedan kan preciseras vid behov. Transportinfrastruktur kan dock läggas ut som linjeobjekt och överlagra andra användningar om det är lämpligare och till exempel ger en tydligare plankarta.</p>
Underkategori (Typ)	<p>Användningen kan vid behov preciseras med hjälp av nedanstående underkategorier, till exempel vid en ändring av översiktsplanen för ett geografiskt avgränsat område. Begreppen är i huvudsak gemensamma med planbestämmelsekatalogen för detaljplan.</p>
Geometrityp	<p>Geometritypen anger vilken geometrisk utformning användningen kan ha i plankartan. Geometritypen kan antingen ritas som en polygon (yta), linje eller punkt.</p>
Pågående/Utvecklad/Ändrad användning	<p>Något av de tre alternativen ska anges:</p> <p>Pågående – inga förändringar planeras utan fortsatt pågående användning gäller.</p> <p>Utvecklad användning – utvecklar och förstärker utifrån den användning som redan finns på platsen, till exempel förtätar ett område med fler bostäder eller får ett större utbud av servicefunktioner.</p> <p>Ändrad användning – vid nyexploatering av ett område eller omvandling av ett bebyggt område, till exempel från hamn till bostäder</p>
Ställningstagande och konsekvenser	<p>Ställningstagande för markområdet eller vattenområdet ska alltid anges och skrivas i löpande fritext. Ställningstagandet bör visa vilka avvägningar som gjorts och ge tydlig vägledning för eventuella fördjupningar av översiktsplanen, för detaljplanering samt för prövning av bygglov och andra tillståndsärenden som rör mark- och vattenanvändning.</p> <p>Här beskrivs exempelvis vilka kvaliteter man vill uppnå i ett område. I den mån det går att ange för ett enskilt mark- eller vattenområde ska det också beskrivas vilka konsekvenser som ställningstagandet kan medföra.</p>
Hänsyn	<p>Här beskrivs i fritext de hänsyn som har tagits vid ställningstagandet och vilket planeringsunderlag som använts.</p> <p>Här kan också beskrivas vad som ska tas hänsyn till vid detaljplanering samt vid prövning av</p>

	bygglov och andra tillståndsärenden som rör mark- och vattenanvändning. Det kan exempelvis handla om att ta hänsyn till att området är ett vattenskyddsområde, att särskild hänsyn ska tas till kulturmiljön, att området är bullerutsatt etcetera.
Mellankommunal och regional samverkan	I den mån det förekommer mellankommunal eller regional samverkan för en användning och det kan beskrivas för ett enskilt mark- eller vattenområde ska det anges. Det kan till exempel handla om att kommuner tillsammans ska stärka kollektivtrafiksatsningar, arbeta för ett friluftsområde, bilda ett naturreservat etcetera.
Invändning från länsstyrelsen	I den mån det förekommer i länsstyrelsens granskningsyttrande och kan anges för ett enskilt mark- eller vattenområde ska det framgå om länsstyrelsen har en avvikande mening. Om länsstyrelsen i sitt granskningsyttrande har avvikande mening av mer generell karaktär kan det behandlas i planens planbeskrivning.
Avvikelse från regionplan	I den mån det förekommer och kan anges för ett enskilt mark- eller vattenområde ska det framgå om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen. Om översiktsplanen avviker från regionplanen på ett mer generellt sätt kan det behandlas i översiktsplanens planbeskrivning.
Version	ÖP-modellen kommer att vidareutvecklas och förändras över tid. Det bör anges i vilken version av ÖP-modellen som översiktsplanen är gjord för att kunna följa de juridiska förutsättningar som var gällande när planen upprättades. Versionshantering är även en förberedelse för att planerna ska kunna tillgängliggöras nationellt då detta kräver struktur i form av enhetlig och tolkningsbar information över tid.
Enligt Boverkets allmänna råd och föreskrifter	Kolumnen är en förberedelse för eventuella framtida föreskrifter och allmänna råd.
Beteckning	Här kan kommunen själva lägga in beteckningar för att benämna olika geografiska områden. De kan vara geografiska namn, förkortningar eller sifferbeteckningar. Detta blir ett sätt att koppla ihop kartan med textplanbeskrivningen.
Lagrum	Det specifika avsnittet i lagen som respektive Underkategori lyder under.
Hilucs	Detta fält är förberett för att kunna ange Hilucs-koder. Hilucs-koder är en lista över

	markanvändningskategorier som ska användas i Inspires markanvändning.
Bestämmelsekod	Varje post i ÖP-modellens katalog har en unik bestämmelsekod. Bestämmelsekoden gör det möjligt för systemutvecklare att göra analys på informationen i kartan, exempelvis söka ut alla områden som är planlagda för Mångfunktionell bebyggelse. Bestämmelsekoden kan också ligga till grund för automatiserad uppföljning av översiktsplaner i förhållande till detaljplaner om kommunen använder sig av ÖP-modellen och planbestämmelsekatalogen.
UUID	Varje underkategori (Typ) har ett unikt UUID (Universally Unique Identifier) så att de ska vara enkelt att söka ut alla områden av en speciell underkategori.
Riksintresse, LIS och andra värden	
Aspekt (Dataset)	I översiktsplanen ska kommunen redovisa riksintressen och hur kommunen avser att tillgodose dem. Kommunen ska också i översiktsplanen peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge. I sin planläggning ska kommunen ta hänsyn till de värden som finns på platsen. Vissa värden kan vara en del av den föreslagna markanvändningen och noteras under attributdatafältet Hänsyn i mark och vattenanvändningskartan, medan andra behöver redovisas i sin helhet för att ge förståelse för deras funktion och redovisas därför i den här aspekten.
Kategori (Geoobjektklass)	Kategorierna utgår ifrån miljöbalken.
Underkategori (Typ)	Underkategorierna används i de fall Kategorierna måste specificeras. De är antingen förbestämda av respektive myndighet eller skapade av Boverket för att precisera utpekandet ytterligare.
Geometrityp	Geometritypen anger vilken geometrisk utformning användningen kan ha i plankartan. Geometritypen kan antingen ritas som en polygon (yta), linje eller punkt.
Ställningstagande och konsekvenser	Kommunens/regionens ställningstagande för respektive intresse ska alltid anges och skrivas i löpande fritext. Ställningstagandet bör ge tydlig vägledning för detaljplanering samt för prövning av bygglov och andra tillståndsärenden som rör mark- och vattenanvändning. Här beskriver kommunen/regionen exempelvis vilka kvaliteter man vill uppnå i ett område. I

	den mån det går att ange för ett enskilt mark- eller vattenområde ska det också beskrivas vilka konsekvenser som ställningstagandet kan medföra.
Avvikelser från regionplan	I den mån det förekommer och kan anges för ett specifikt intresse ska det framgå om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen. Om översiktsplanen avviker från regionplanen på ett mer generellt sätt kan det behandlas i översiktsplanens planbeskrivning.
Invändning från länsstyrelsen	I den mån det förekommer i länsstyrelsens granskningsyttrande och kan anges för respektive intresse ska det framgå om länsstyrelsen har en avvikande mening från kommunens/regionens ställningstagande. Om länsstyrelsen i sitt granskningsyttrande har avvikande mening av mer generell karaktär kan det behandlas i översiktsplanens planbeskrivning.
Version	ÖP-modellen kommer att vidareutvecklas och förändras över tid. Det bör anges i vilken version av ÖP-modellen som översiktsplanen är gjord för att kunna följa de juridiska förutsättningar som var gällande när planen upprättades. Versionshantering är även en förberedelse för att planerna ska kunna tillgängliggöras nationellt då detta kräver struktur i form av enhetlig och tolkningsbar information över tid.
Enligt Boverkets allmänna råd och föreskrifter	Kolumnen är en förberedelse för eventuella framtida föreskrifter och allmänna råd.
Beteckning	Här kan kommunen själva lägga in beteckningar för att benämna olika geografiska områden. De kan vara geografiska namn, förkortningar eller sifferbeteckningar. Detta blir ett sätt att koppla ihop kartan med tex planbeskrivningen.
Lagrum	Det specifika avsnittet i lagen som respektive Underkategori lyder.
Ansvarig myndighet	Den myndighet som ansvarar för det utpekade intresset.
Bestämmelsekod	Varje post i ÖP-modellens katalog har en unik bestämmelsekod. Bestämmelsekoden gör det möjligt för systemutvecklare att göra analys på informationen i kartan, exempelvis söka ut alla områden som är planlagda för Mångfunktionell bebyggelse. Bestämmelsekoden kan också ligga till grund för automatiserad uppföljning av översiktsplaner i förhållande till detaljplaner om kommunen

	använder sig av ÖP-modellen och planbestämmelsekatalogen.
UUID	Varje underkategori (Typ) har ett unikt UUID (Universally Unique Identifier) så att de ska vara enkelt att söka ut alla områden av en speciell underkategori.
Geoobjektets namn	För att förenkla för de GIS-ansvariga på kommunen/regionen som ska administrera ÖP-modellen har vi för Riksintressena sammanställt vad de olika geoobjekten har för databasnamn. Detta är de namn som respektive ansvarig myndighet har gett geoobjekten. Vi har för samtliga geoobjekt angett alias som är det namn användarna ser när de jobbar med datan.